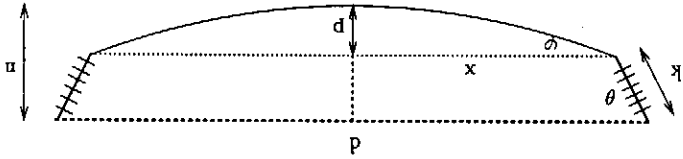

3 Højspændingskabler

En del af en) højspændingsledning er opspændt mellem to master som angivet på tegningen. Ledningen hænger i isolatorer, som selv hænger i masterne. Isolatorerne antages at være ophængt i samme vandrette plan.

Figur 1: Geometri og notation for problemet med højspændingskabler

Materialkonstanterne er:

v	: Isolatorernes vægt.
k	: Isolatorernes længde.
w	: Ledningens vægt pr. løbende meter (ustrakt).
α	: Ledningens elasticitetskoefficient.
$\alpha = 2 \cdot 10^{-7} \text{ kg}^{-1}$	

De variable er (se tegningen):

d	: Afstanden mellem masterne.
L_0	: Ledningens længde i ustrakt tilstand.
L	: Ledningens længde i ophængt tilstand.
n	: Ledningens nedhæng fra isolatorernes ophængningspunkter.
p	: "Pilhøjden" i fagsprog. Ledningens nedhæng fra sine ophængningspunkter.
x	: Den halve afstand mellem ledningens ophængningspunkter.
θ	: Vinklen mellem isolator og vandret plan.
φ	: Vinklen, som ledningen i sit ophængningspunkt danner med vandret plan.
a	: Parameteren i kædeligningen for ledningen.
H	: Trækkraften (snorspændingen) i ledningen.

Et typisk problem er: Givet d og n bestem den tilsvarende ledningslængde L_0 .
Sammenhængen mellem ovenstående størrelser er givet ved følgende ligninger:

6

Der er flere tilnærmelser i ovenstående ligninger: Snorspændingen er ikke konstant gennem ledningen, og kædeligningen er ikke eksakt opfyldt for en elastisk ledning. Fejlen fra disse tilnærmelser ignoreres.

(a) For $d = 30$ meter bestem L_0 for $n = 5.0, 2.0, 1.0, 0.5, 0.2, 0.1$ (meter). Skitser L_0 som funktion af n . $a = 40$ og $\alpha = 2 \cdot 10^{-7} \text{ kg}^{-1}$ er brugbare startgæt i de fleste tilfælde. De øvrige kan aflæses af tegningen.

$H = 5$

(b) Ledningen bryder, hvis trækkraften H overstiger en kritisk grænse H_0 .

Bestem for $H_0 = 8000 \text{ kg}$ og $d = 30 \text{ m}$ værdierne for L_0 og n svarende til brudgrænsen.

(c) Ledningen skal føres over en fjord. Afstanden mellem masterne er nu $d = 1000 \text{ m}$, og isolatorernes ophængningspunkter er begge 100 m over vandoverfladen.

Find for samme brudgrænse som ovenfor den størst opnåelige afstand mellem vandoverfladen og ledningens laveste punkt.

(d) Beskriv en metode til bestemmelse af den størst opnåelige afstand mellem 2 master, når det antages, at der er plads til ubegrænset nedhæng.

7

$$\begin{aligned}
 (10) \quad & p = a \left(\cosh \frac{a}{x} - 1 \right) && \text{Kædeligningen} \\
 (11) \quad & L = 2a \sinh \frac{a}{x} && \text{Buelængden} \\
 (12) \quad & d = 2x + 2k \cos \theta && \\
 (13) \quad & n = p + k \sin \theta && \\
 (14) \quad & \tan \varphi = \sinh \frac{a}{x} && \text{Hældning i ledningens ophæng} \\
 (15) \quad & \tan \theta = \left(1 + \frac{wL_0}{v} \right) \tan \varphi && \text{Ligevægt i ledningens ophæng} \\
 (16) \quad & L = L_0 (1 + \alpha H) && \\
 (17) \quad & H = \frac{wL_0}{2 \sin \varphi} && \text{Snorspændingen i ledningens ophæng}
 \end{aligned}$$